

Handläggare: Marita Åkersten
Telefon: 08- 508 36 215

Till
Äldrenämnden

Svar på stadsledningskontorets förslag till ersättningsmodell för vård- och omsorgsboenden i ett valfrihetssystem

Äldreförvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med äldreförvaltningens tjänsteutlåtande.

Gunnel Rohlin
Direktör

Raili Karlsson
Enhetschef

Sammanfattning

I ärendet föreslår stadsledningskontoret en modell för ersättning i ett valfrihetssystem avseende vård- och omsorgsboenden för äldre personer (ålderdomshem, gruppboenden och sjukhem) som bygger på en fast ersättning i tre nivåer samt en metod för att mäta vårdbehovet för den enskilde, se bilaga. Ersättningen föreslås täcka alla kostnader exklusive hyran där en schablonersättning föreslås avseende verksamhets- och lokalytor till privata utförare. Förslaget innebär inte någon förändring av nuvarande resursfördelningsystem till stadsdelsnämnderna för äldreomsorg. Stadsdelsnämnderna betalar den av kommunfullmäktige beslutade ersättningen till respektive vårdgivare.

Äldreförvaltningen ser positivt på en ersättningsmodell som utgår från den enskildes individuella omvårdnadsbehov och att ersättningen blir lika för alla utförare, oavsett regiform. Modellen ökar den enskildes möjligheter till kvarboende samtidigt som den ur ett utförarperspektiv ökar förutsättningarna för konkurrens på lika villkor. Enligt äldreförvaltningens uppfattning är det bra att den föreslagna ersättningsmodellen endast består av tre ni-

vår och att det istället är ett bredare ”spann” i respektive ersättningsnivå. På så sätt finns utrymme för mindre förändringar i vårdbehovet vilket minskar risken för att ständiga ombedömningar måste göras. När det gäller den föreslagna modellen för vårdbehovsmätningar anser äldreförvaltningen att det är en fördel att i ett inledningsskede använda en modell som prövats praktiskt i andra kommuner.

Ärendets beredning

Äldreroteln har remitterat stadsledningskontorets förslag till ersättningsmodell för vård- och omsorgsboenden i ett valfrihetssystem till samtliga stadsdelsnämnder och äldreförvaltningen. Förslaget har också remitterats till Almega, FAMNA, Kommunal, PRO, SPF, SKTF, Svenskt Näringsliv samt Vårdförbundet avd. Stockholm.

Detta tjänsteutlåtande har beretts av äldreförvaltningen. På grund av den korta remisstiden har äldrenämndens handikappråd och kommunstyrelsens pensionärsråd informerats muntligt om ärendet den 4 oktober 2007.

Bakgrund

I Stockholms stads budget för 2007 anges att ett valfrihetssystem inom bland annat äldreomsorgen och särskilda boenden ska införas under 2008. Förnyelseavdelningen inom stadsledningskontoret har utarbetat ett förslag till hur ett valfrihetssystem inom vård- och omsorgsboenden kan införas i Stockholm stad och ett förslag på inriktning för det fortsatta arbetet, dnr 327-1752/2007.

Det remitterade ärendet är ett förslag till ersättningsmodell avseende vård- och omsorgsboenden för äldre personer, exklusive servicehus, korttidsvård och profilboenden, se bilaga. Förslaget innehåller en modell för ersättningsystem samt en metod för att mäta vårdbehovet för den enskilde. Ärendet innehåller inte något förslag på ersättningsnivåer. I arbetet med ersättningsmodell har stadsledningskontoret inhämtat erfarenheter från andra kommuner med valfrihetssystem, bland annat Nacka, Täby och Danderyd.

Beslut om ersättningens storlek kommer att fattas i särskilt ärende med anledning av att den sekretess som för närvarande gäller enligt 6 kap 2 § första stycket sekretesslagen gäller för dessa uppgifter.

Förvaltningens synpunkter

Vård och omsorg

Äldreförvaltningen ser positivt på en ersättningsmodell som utgår från den enskildes individuella omvårdnadsbehov och att ersättningen blir lika för alla utförare, oavsett regiform. Modellen ökar den enskildes möjligheter till kvarboende samtidigt som den ur ett utförarperspektiv ökar förutsättningarna för konkurrens på lika villkor. Äldreförvaltningen vill

dock påpeka att när det gäller bl.a. personer som drabbas av en demenssjukdom kan det vara nödvändigt att byta till boende med annan inriktning.

Enligt äldreförvaltningens uppfattning är det bra att den föreslagna ersättningsmodellen endast består av tre nivåer och att det istället är ett bredare ”spann” i respektive ersättningsnivå. På så sätt finns utrymme för mindre förändringar i vårdbehovet vilket minskar risken för att ständiga ombedömningar måste göras.

Hyreskostnaden

Stadsledningskontoret föreslår att utförare inom ramavtalet ska erhålla en viss schablonersättning för lokal- och verksamhetsytor, medan för utförare i stadens egen regi och entreprenörer minskas ersättningen med den totala hyreskostnaden (exkl. driftkostnaden). Vid försäljning till annan stadsdelsförvaltning föreslås att samma schablonersättning som utförare inom ramavtalet får tas ut utöver den faktiska boendehyran. Om schablonersättningen för lokal- och verksamhetsytor är lägre än den faktiska kostnaden innebär detta merkostnader för den säljande stadsdelsförvaltningen. Enligt äldreförvaltningens uppfattning kan dock förslaget innebära ett effektivare lokalutnyttjande vilket i sin tur skulle minska stadens totala lokalkostnader.

Vid avflyttning alternativt dödsfall samt sjukhusinläggningar

Äldreförvaltningen ställer sig bakom förslaget om att samtliga utförare ska få ersättning i den lägsta nivån, minus ersättning för kost, ett antal dagar i samband med avflyttning eller dödsfall. Vidare är det äldreförvaltningens uppfattning att möjligheten för utföraren att erhålla dubbel ersättning om någon flyttar in tidigare kan innebära snabbare tillgång till lediga platser.

Äldreförvaltningen delar förslaget om att ersättningsnivån ska vara oförändrad, minus ersättning för kost, vid tillfälliga sjukhusinläggningar. Detta med tanke på att det är svårt för utföraren att anpassa bemanningen efter behovet vid sådana tillfällen.

Vårdbehovsmätningar

Med en ersättningsmodell som grundar sig på individuella behovsbedömningar krävs en mätmetod som är konkret och tydlig för alla berörda. Den måste också vara möjlig att tillämpa av många användare. Den modell som stadsledningskontoret föreslår har använts i ett antal år i Nacka kommun och grundar sig delvis på kända och beprövade skattningsmetoder såsom Katz-index och Bergers skattningskala. Enligt äldreförvaltningens uppfattning är det en fördel att i ett inledningsskede använda en modell som det finns praktiska erfarenheter av från andra kommuner. Samtidigt är det viktigt att det sker en kontinuerlig uppföljning och utvecklingsarbete av såväl ersättningsmodellen som mätmetoden. Äldreförvaltningen ser därför positivt på att i ett senare skede utreda möjligheterna att använda den mätmetod som används inom ”SNAC-projektet”.

Övrigt

Äldreförvaltningen anser att det är viktigt att det är biståndshandläggare i respektive stadsdelsnämnd som ska utföra vårdbehovsmätningar. Om stadsdelsnämndernas biståndshandläggare ska genomföra de ”uppstartsmätningar” som måste göras inför införandet av valfrihet är det viktigt att följa upp vilka merkostnader detta innebär för stadsdelsnämnderna. Äldreförvaltningen vill understryka vikten av att det avsätts såväl personella som ekonomiska resurser inför införandet av valfrihetssystemet. Detta gäller även de förändringar som måste göras i stadens ärendehanteringssystem, Paraplysystemet.

Bilaga

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, ersättningsmodell för vård- och omsorgsboenden i ett valfrihetssystem, (Dnr 320-3446/2007) med bilagor.